

REGLUGERÐ

33

12. marz

fyrir Matsveina- og veitingaþjónaskólann.

Samkvæmt lögum nr. 82 5. júní 1947, um Matsveina- og veitingaþjónaskóla, er hér með sett eftirfarandi reglugerð fyrir skólann:

I. KAFLI

Um markmið skólans og skipulag.

1. gr.

Markmið skólans er að veita þá þekkingu og þjálfun, sem þarf til þess að geta lokið sveinsprófi í matreiðsluiðn og framreiðsluiðn og prófi fyrir matreiðslumenn á fiskiskipum og flutningaskipum, svo og að veita hagnýta kennslu í ýmsum öðrum starfsgreinum, er varða rekstur gistihúsa og veitingahúsa.

2. gr.

Skólinn starfar í þessum deildum:

1. Þriggja ára deild til sveinsprófs í matreiðslu.
2. Þriggja ára deild til sveinsprófs í framreiðslu.
3. Tvö fjögurra mánaða námskeið til prófs fyrir matreiðslumenn á fiskiskipum.
4. Námskeiðadeild fyrir þá, sem lokið hafa sveinsprófi samkvæmt 1. og 2. tölulið, svo og aðra, sem starfa við gistihús eða veitingahús.

3. gr.

Í verklegum námsgreinum mega að jafnaði ekki vera fleiri en 20 nemendur í deild, en í bóklegum greinum allt að 30 nemendur.

4. gr.

Nemendur í matreiðsluiðn og framreiðsluiðn skulu stunda nám í skólanum í fjóra mánuði á ári. Hinn hluta námstímans skulu þeir vera við nám hjá meisturum í iðn sinni, í veitingahúsi eða á farþegaskipi.

Nemendur, sem húa sig undir próf fyrir matsveina samkvæmt 3. tölulið 2. gr., geta með samþykki skólastjóra lokið námi sínu á einu ári eða skipt því á tvö ár.

II. KAFLI

Um inntöku nemenda í skólann.

5. gr.

Þessi eru almenn inntökuskilyrði:

1. Að nemandi sé 16 ára eða eldri;
2. að hann sé ekki haldinn næmum sjúkdómi;
3. að hann hafi óflekkað mannorð;
4. að hann hafi lokið miðskólaprófi eða hlotið hliðstæða menntun.

6. gr.

Umsóknir um skólavist nemenda skulu vera skriflegar og komnar til skólastjóra eigi síðar en 1. ágúst ár hvert. Umsókn skulu fylgja allar nauðsynlegar upplýsingar eftir nánari ákvörðun skólastjóra.

33 Meistarar í matreiðsluiðn og framreiðsluiðn skulu senda umsóknir fyrir nem-
12. marz endur sína, og láta fylgja staðfest afrit af námssamningum við þá.

7. gr.

Þeir, sem byrjað hafa iðnnám í matreiðslu og framreiðslu, hafa forgangsrétt að námi í þeim deildum, sem greinir í 1. og 2. tölulið 2. gr. Að því er varðar matreiðslumenn, hafa þeir forgangsrétt, sem stundað hafa verklegt nám hjá meistara í eitt ár.

Nú getur skólinn veitt viðtöku fleiri nemendum en sótt hafa og fullnægja skilyrðum 1. málsg., og getur þá skólastjóri leyft mönnum, sem ekki eru ráðnir í iðnnám, en vilja reyna hæfileika sína til þeirra starfa, að stunda nám í skólanum til reynslu í einn eða tvo vetur. Lokapróf úr þessum deildum má þó engum veita fyrir en á því ári, sem hann lýkur verklegu námi hjá meistara.

8. gr.

Eftir að kennsla er byrjuð, geta nýir nemendur ekki fengið aðgang að skólanum. Þó má skólastjóri veita undanþágu frá þessu ákvæði, þegar sérstaklega stendur á.

III. KAFLI

Um kennsluna.

9. gr.

Í skólanum skulu þessar greinar kenndar:

1. Í matreiðsludeild til sveinsprófs:
 - a. Verklegt og bóklegt nám í matreiðslu.
 - b. Bakstur.
 - c. Næringarefnafræði.
 - d. Vöruþekking, geymsla og nýting matvæla.
 - e. Íslenzka, danska, enska og franska.
 - f. Bókfærsla og reikningur.
 - g. Eðlisfræði og efnafræði.
 - h. Teikning og skrift.
2. Í framreiðsludeild til sveinsprófs:
 - a. Verklegt og bóklegt nám í framreiðslu.
 - b. Þekking á matarréttum og drykkjarföngum.
 - c. Fyrirskurður (tranchering).
 - d. Íslenzka, danska og enska.
 - e. Bókfærsla og reikningur.
 - f. Eðlisfræði og efnafræði.
 - g. Teikning og skrift.
3. Í deild til prófs fyrir matsveina á fiskiskipum og flutningaskipum:
 - a. Almenn matreiðsla, ásamt næringarefnafræði.
 - b. Undirstöðuatriði í bakstri.
 - c. Vöruþekking, geymsla og nýting matvæla.
 - d. Íslenzka og enska.
 - e. Bókfærsla og reikningur.
 - f. Skrift.
4. Námskeiðadeild.

Í þessari deild skal skólanefnd og skólastjóri ákveða kennslugreinar, kennslu og aðra tilhögun, eftir því, sem við á hverju sinni.

10. gr.

33

Verklega kennslan skal miða að því, að nemendur læri rétt öll handtök og allar aðferðir í iðn sinni, en fullnægjandi æfingu í henni ber meistara að sjá þeim fyrir á vinnustað.

Við alla kennslu skal leggja sérstaka áherzlu á reglusemi, þrifalega og háttþrúða umgengni og snyrtimennsku.

11. gr.

Stundafjöldi námsgreina yfir allan námstímamann til sveinsprófs skal vera sem næst því, er hér segir:

Íslenska	160 st.
Enska	160 —
Bókfærsla	72 —
Efnafræði og eðlisfræði	24 —
Skrift	48 —
Danska	160 —
Reikningur	160 —
Teikning	96 —
Franska	160 —

Í matreiðsludeild að auki:

Næringarefnafræði	72 —
Matreiðsla verkleg og bókleg	600 —

Í framreiðsludeild að auki:

Framreiðsla verkleg og bókleg	600 —
-------------------------------------	-------

Á hverju fjögurra mánaða námskeiði til prófs fyrir matsveina á fiskiskípum og flutningaskípum skal stundafjöldi námsgreina vera sem næst þessu:

Íslenska	48 st.
Reikningur	48 —
Skrift	16 —
Enska	48 —
Bókfærsla	48 —
Matreiðsla verkleg og bókleg ásamt næringarefnafræði	480 —

12. gr.

Skólastjóri semur stundaskrá fyrir hvert skólaár í samráði við skólanefnd.

IV. KAFLI

Skólatími og leyfi.

13. gr.

Skólaárið hefst 1. október og lýkur 31. maí.

14. gr.

Þessi leyfi skulu vera föst ákveðin: 1. Fyrsti desember. 2. Jólaleyfi frá 22. desember til 3. janúar, að báðum þeim dögum meðtöldum. 3. Páskaleyfi frá miðvikudegi fyrir skírdag til þriðja í páskum, að báðum þeim dögum meðtöldum.

V. KAFLI

Um próf og einkunnir.

15. gr.

Próf skulu haldin í lok hvers kennslutímabils, þ. e. í lok janúarmánaðar og í lok maímánaðar. Þau skulu vera munnleg, skrifleg eða verkleg, eftir því, sem við á. Loka-próf hverrar deildar skulu haldin á sömu tímum, eftir nánari ákvörðun skólastjóra. Við lokapróf (sveinspróf) skulu vera prófdómendur, skipaðir af iðnfræðsluráði.

16. gr.

Einkunnir skal gefa frá 0 til 10 í heilum tölum og tíundu þörtum. Aðaleinkunn er meðaltal einkunna í einstökum prófgreinum, og skal það meðaltal reiknað með 2 aukastöfum.

17. gr.

Til þess að standast próf, hvort heldur er árspróf eða lokapróf, þarf nemandi að hljóta minnst 5.00 í aðaleinkunn. Í teikningu og sérgreinum iðnsveina verður nemandi að hafa hlotið minnst 5.00 í einkunn.

Aðaleinkunn 9 og þar yfir telst ágætiseinkunn, 7.25—8.99 telst I. einkunn, 6.00—7.24 telst II. einkunn, og 5.00—5.99 telst III. einkunn.

Skólastjóri annast framkvæmd prófa í samráði við skólanefnd. Heimilt er að gefa tvennar einkunnir nemenda í aðalgreinum þeirra.

18. gr.

Lágmarkskröfur til lokaprófs sveina skulu vera sem hér segir:

A. Í almennum námsgreinum.

1. **Íslenska.** Nemandi skal geta ritað íslenzku sæmilega, bæði um framsetningu efnis og stafsetningu. Hann skal hafa lært í málfræði eigi minna en krafizt er til gagnfræðaprófs.

2. **Reikningur.** Nemandi skal kunna fjórar höfuðgreinar reiknings með heilum tölum, almennum brotum og tugabrotum og nefndum tölum. Einnig einföld og samsett hlutföll (þríliðu), prósentu- og rentureikning og kunna allar helztu mælieiningar, sem notaðar eru hér á landi og í nágrennalöndunum. Hann skal enn fremur kunna að fara með fyrsta stigs jöfnur með einni og tveimur óþekktum stærðum og kunna aðalatriði flatarmáls- og rúmmálsreiknings.

3. **Bókfærsla.** Nemandi skal kunna að gera kostnaðaráætlanir um efni og vinnu og gera verðútreikninga, kunna að færa frumbók, vinnubók, efnisbók, dagbók með tvöföldu dálkakerfi og höfuðbók, og kunna að gera jafnaðarreikning og efnahagsreikning.

4. **Efnafræði og eðlisfræði.** Nemandi skal kunna undirstöðuatriði í eðlisfræði og efnafræði.

5. **Danska og enska.** Nemandi skal hafa lesið vandlega sem svarar 200 bls. í 8 blaða broti í hvoru málinu fyrir sig. Hann skal geta snúið villulítið, munnlega eða skriflega, úr íslenzku á erlenda málið, léttum kafla um efni, er snertir iðn hans.

6. **Flatarteikning.** Nemandi skal kunna að gera horn, hringa, sporbauga, þríhyrninga og aðra marghyrninga, kunna að skipta línu, bogum og hornum og innrita og umrita hringa.

7. **Frihendisteikning.** Nemandi skal hafa teiknað minnst 10 flatarmyndir og 20 klossamyndir. Auk þess skal hann sýna með prófi, að hann geti teiknað nokkurn veginn rétt einfalda hluti.

8. **Franska.** Nemandi skal hafa lesið sem svarar 100 bls. í 8 blaða broti, og skal lesefni snerta iðn hans að svo miklu leyti sem unnt er.

B. Sérkröfur í matreiðslu.

33

12. marz

1. Nemandi skal kunna að hluta sundur skrokka af lömbum, svínunum, kálfum og nautum, og vita í hvaða matarrétti hentugast er að nota hvern vöðva eða vöðvaluta af þessum kjöttegundum. Hann skal kunna allar algengar aðferðir við að steikja og sjóða kjöt og fisk, og geta matreitt algenga heita og kalda matarrétti.

2. Nemandi skal geta bakað algengar kökutegundir, sem notaðar eru í eftirrétti, svo og brauðkollur og sniðtígla af ýmsum gerðum.

3. Nemandi skal kunna skil á næringarefnum og helztu efnasamböndum fæðutegunda. Hann skal vita hvernig fæðutegundirnar breytast við mismunandi matreiðsluaðferðir. Hann skal vita hver hætiefni eru í algengum fæðutegundum, og hvernig þau verði bezt varðveitt.

4. Nemandi skal þekkja til hlítar þau hráefni, sem hann vinnur úr, og vita, við hverjar aðstæður bezt er að geyma fæðutegundir, og hvernig þær verða bezt hagnýttar. Hann skal þekkja alla lögboðna stimpla á kjöti, svo og önnur gæðamerki á matvælum, sem lögboðin eru hér á landi.

C. Sérkröfur í framreiðslu.

1. Nemandi skal kunna að leggja á borð, þar sem framreiða skal kaldan og heitan mat, og að ganga um beina. Hann skal kunna skil á öllum algengum framreiðsluaðferðum og meðferð drykkjarfanga.

2. Nemandi skal vita í aðalatriðum, hvaða hráefni eru í algengum matarréttum. Hann skal kunna að semja matseðil, og enn fremur að skera fyrir (tranchera) algenga fisk- og kjötrétti.

19. gr.

Lágmarkskröfur til prófs fyrir matsveina á fiskiskipum og flutningaskipum, sbr. 2. gr. 3. tölul., skulu vera sem hér segir:

1. Nemandi skal kunna að búa til alla algenga matarrétti. Hann skal kunna að baka brauð og algengar kökutegundir.

2. Nemandi skal þekkja til hlítar þær matvörur, sem hann vinnur úr. Hann skal vita, við hverjar aðstæður bezt er að geyma fæðutegundir, og hvernig þær verða bezt hagnýttar. Hann skal þekkja lögboðna stimpla á kjöti, svo og önnur gæðamerki á matvælum, sem lögboðin eru hér á landi.

3. Skólastjóri og skólanefnd ákveða prófkröfur í almennum námsgreinum, með hliðsjón af því námsefni, sem farið hefur verið yfir.

VI. KAFLI

Um stjórn skólans.

20. gr.

Samgöngumálaráðuneytið hefur yfirstjórn skólans, en daglega stjórn hefur skólastjóri á hendi. Ráðherra skipar til 4 ára í senn fimm manna skólanefnd, er hefur á hendi yfirumsjón skólans. Skal nefndin skipuð einum matreiðslumanni, einum framreiðslumanni, einum veitingamanni og einum fiskiskipamatsveini, og skulu þessir menn skipaðir eftir tilnefningu hlutaðeigandi stéttarsamtaka, en fimmti nefndarmaðurinn án tilnefningar. Ráðherra skipar einn nefndarmannanna formann.

21. gr.

Ráðherra skipar skólastjóra og aðra fasta kennara að fengnum tillögum skólanefndar. Skólastjóri skal jafnframt vera bryti skólans, en fyrsti kennari skal vera framreiðslukennari, og skal hann einnig hafa yfirumsjón í veitingasal skólans. Skóla-

33 stjóri ræður stundakennara í samráði við skólanefnd og með samþykki samgöngu-
12. marz málaráðuneytisins. Annað starfsfólk skólans ræður skólastjóri.

Ráðherra ákveður kennslu- og starfsskyldur skólastjóra og kennara, að fengnum tillögum skólanefndar.

22. gr.

Skólastjóri hefur á hendi daglega stjórn skólans í samráði við skólanefnd.

Hann skal sjá um, að góðri reglu sé haldið í skólanum Hann hefur á hendi reikningshald skólans og hefur eftirlit með viðhaldi og ræstingu á húsnæði og munum skólans.

Skólastjóri skal senda samgöngumálaráðuneytinu eftir hver áramót reikninga skólans fyrir næstliðið ár ásamt fylgiskjölum, og einnig skal hann senda fræðslumálástjórninni skýrslu um starf skólans á liðnu skólaári.

23. gr.

Skólastjóri skal sjá um að í skólanum séu eftirtaldar bækur: Nemendaskrá, prófbók, bréfabók, áhaldabók og dagbók, og að reglulega sé í þær ritað, eftir því sem við á.

VII. KAFLI

Um nemendur skólans.

24. gr.

Nemendur skulu jafnan vera komnir í skólann á hverjum kennsludegi áður en kennsla hefst. Ef nemandi getur ekki sótt skólann sökum sjúkleika, eða af öðrum gildum ástæðum, skal hann samdægurs senda skólastjóra tilkynningu um það. Skólastjóra ber að grennslast eftir rökum fyrir fjarveru nemenda, ef eigi er sent læknisvottorð.

25. gr.

Nemendur skulu vera þrúðmannlegir í framkomu. Þeir skulu sýna skólastjóra og kennurum hlýðni, og rækja nám sitt með alúð og nákvæmni. Reykingar og neyzla áfengis er bönnuð í skólanum.

26. gr.

Valdi nemandi skemmdum á eignum skólans, skal hann bæta þær að fullu. Ef fullvíst er, að slíkar skemmdir hafi orðið af völdum nemenda í ákveðinni deild og enginn gengst við, skulu nemendur þeirrar deildar bæta allir í félagi.

27. gr.

Nú gerist nemandi brotlegur við reglur skólans, og skulu þá kennarar vanda um við hann eða eftir eðli brotsins tilkynna skólastjóra, sem áminnir nemanda, ef hann telur þörf á. Skipist nemandi ekki við áminningu kennara eða skólastjóra, eða hafi hann sýnt ýtrekaða óhlýðni, ókurteisi eða óreglusemi, skal skólastjóri víkja honum úr skóla um stundarsakir, eða að fullu, ef brot er alvarlegt.

Skólastjóri getur þó leyft nemanda, sem vikið var úr skóla á síðari helmingi námstímans, að ganga undir lokapróf í skólanum, enda komi til meðmæli frá meistara nemandans.

28. gr.

Reglugerð þessi öðlast þegar gildi.

Samgöngumálaráðuneytið, 12. marz 1956.

Bjarni Benediktsson.

Páll Pálmason.